

MEYVE AĞACI DİPKURLARI STANDART İLAÇ DENEME METODU

1. DENEME KOŞULLARI

1.1. Kültür Bitkisi ve Çeşidi ile Test Organizmalarının Seçimi

Capnodis spp.'nin konukçusu olan aynı yaş ve çeşitte meyve fidanları seçilir.

Test organizması olarak Erik dipkurdu (*Capnodis carbonaria* Klug), Antepfıstığı dipkurdu (*C. cariosa*), Kavak dipkurdu (*C. miliaris*), Fidan dipkurdu (*C. porosa*), Küçük dipkurdu (*C. tenebricosa*) ve Kiraz dipkurdu (*C. tenebrionis*) (Col.:Buprestidae) türlerinin ergin ve larvaları hedef alınır.

1.2. Deneme Yerinin Özellikleri

Deneme yeri olarak zararlının sorun olduğu meyve türünde bölgeyi temsil edecek çeşide ait fidanlıklar seçilmelidir.

Yürütülen denemelerde bitkiye ilişkin özellikler (yetiştirme tekniği, bitki boyu, taç genişliği, sıra arası ve sıra üzeri mesafe vb.) verilmelidir.

1.3. Deneme Deseni ve Tertibi

Deneme tesadüf blokları deneme desenine göre kurulur. Hata serbestlik derecesi 9'un altında olmayacak şekilde en az 4 tekerrür alınmalıdır.

Erginlere karşı açılacak denemeler test edilecek bitki çeşidini içine alacak büyüklükte tel kafeslerde yapılır. Her tekerrüre antepfıstığında 10 adet, diğerlerinde 5 adet bol yapraklı fidan konur. Her kafese aynı türden 10 ergin birey bırakılır.

Larva denemesi test edilecek bitki çeşidini içine alacak büyüklükte tel kafeslerde yapılır. Her tekerrüre 10 adet bol yapraklı fidan konur. Her kafese aynı türden 10 ergin birey (5 dişi+5 erkek) bırakılır. Bırakılan erginler 10 gün sonra kafesten alınır ve ilaçlama yapılır.

2. İLAÇLARIN UYGULANMASI

2.1. Denemeye Alınacak İlaçlar

Denemeye alınacak ilaçların ticari adı, firması, aktif madde adı ve miktarı, formülasyon şekli ve dozları bir çizelge halinde verilmelidir.

2.2. Karşılaştırma İlacı

Ülkemizde aynı konuda ruhsat almış aktif madde ve yüzdesi, formülasyonu, etki ve uygulama şekli aynı ilaçlar karşılaştırma ilacı olarak alınır. Bu özellikte Bitki Koruma Ürünü bulunmadığı takdirde aynı konuda ruhsat almış formülasyonu, etki ve uygulama şekli gibi özellikleri denenecek ilaca en yakın olan ilaçlar karşılaştırma ilacı olarak alınır. Karşılaştırma ilacının bulunmaması durumunda ise; sadece şahit ile karşılaştırılarak deneme kurulabilir.

2.3. Uygulama Şekli

2.3.1. Uygulamanın Tipi

Erginlere karşı önceden köklendirilmiş fidanların yaprakları ıslanacak şekilde ilaçlama yapılmalıdır. Fidanlar ilaçlandıktan sonra üzerlerine tel kafes geçirilmeli; sonra aynı tür ve sayıda *Capnodis* spp. erginleri verilmelidir.

Larvalara karşı ilaçlama, kök boğazı ve toprak yüzeyi ilaçlaması şeklinde yapılmalıdır.

2.3.2. Kullanılan Aletin Tipi

İlaçlamalar bütün deneme alanında tekdüze dağılım sağlayacak veya doğru bölgesel ilaçlama (kısmi dal, gövde vb.) yapabilecek uygun bir alet veya makine ile yapılmalıdır. Biyolojik etkinliği doğrudan etkileyebilecek faktörler (çalışma basıncı, meme tipi, meme delik çapı, meme verdisi, ilerleme hızı vb.) amaca uygun olarak seçilmelidir. Seçilen bu faktörler, kullanılan zirai mücadele alet-makinesi ve ilaçlama başlıklarının ticari adı ile birlikte kaydedilmelidir.

2.3.3. Uygulama Zamanı ve Uygulama Sayısı

Erginlere karşı ilaçlama, mayıs, haziran, temmuz veya ağustos aylarında bir kez yapılmalıdır. Larva denemesi yumurtlamanın en yoğun olduğu temmuz- ağustos ayında yapılmalıdır. İlaçlama bir kez yapılır.

2.3.4. Kullanılan Dozlar ve Hacimler

İlaçlar, firmasınca önerilen doz ve en az iki alt dozda denenmelidir. Doz, 100 l suya preparat olarak alınmalı ve her ağaç için sarf edilen ilaçlı su miktarı kaydedilmelidir. Uygun ilaç normu seçilmeli ve ilaçlamadan önce bir parselde kullanılacak su miktarı kalibrasyon yapılarak belirlenmelidir (Ek-1).

2.3.5. Uygulamanın Diğer Zararlılara, Hastalıklara ve Yabancı Otlara Karşı Kullanılan İlaçlarla İlişkileri Hakkında Bilgiler

Eğer diğer ilaçların kullanılması zorunlu ise, bu ilaçlar, deneme ilacı ve karşılaştırma ilacından ayrı olarak tüm parsellere homojen bir şekilde uygulanmalıdır. Bu uygulamaların denemeyi en az düzeyde etkilemesi sağlanmalıdır. Yapılan uygulamalar hakkında ayrıntılı bilgi verilmelidir.

3. SAYIM VE DEĞERLENDİRME

3.1. Meteorolojik Veriler

İlaçlama sırasında yağış, sıcaklık, orantılı nem ve rüzgâr hızı, denemenin yapıldığı yerde kaydedilmeli veya en yakın meteoroloji istasyonundan alınmalıdır. Deneme süresince şiddetli kuraklık ve sağanak yağış, dolu vb. gibi deneme sonucunu etkileyecek ekstrem hava koşulları da kaydedilmelidir. İlaçlamalar sakın havada yapılmalı ve 4 m/s üzerindeki rüzgâr hızlarında yapılmamalıdır.

3.2. Sayım Şekli, Zamanı ve Sayısı

Erginlere karşı açılan denemede sayım, ilaç atıldıktan 3. ve 7. gün sonra olmak üzere 2 kez yapılmalıdır. Kafes içindeki canlı ve ölü bireyler sayılır.

Larvalara karşı açılan denemelerde ise sayım ilaçlamadan en az 1 ay sonra veya fidan sökümünde yapılmalıdır. Fidanların kökleri açılarak dikkatlice incelenerek giriş delikleri, larva galerileri ve beslenme artıkları aranır. Sağlam ve zarar görmüş fidanlar sayılır. Zarar görmüş fidanların gövde ve toprak altındaki tüm kısımlarında canlı larva aranarak sayımı yapılır.

3.3. Uygulamanın Kültür Bitkisine Olan Etkisi

Ek 2'ye bakınız.

3.4. Uygulamanın Hedef Olmayan Organizmalara Etkisi

Denemede kullanılan ilaçların diğer organizmalar, özellikle doğal düşmanlar üzerine etkilerinin olup olmadığı ilaçlamadan sonra veya değerlendirme sayımı sırasında uygun bir

metotla (gözle inceleme, dal sayımı, çarşaf metodu, darbe metodu vb.) sayılarak sonuçlar verilmelidir.

3.5. Uygulamanın Verime ve Kaliteye Etkisi

Gerekli değildir.

4. SONUÇLAR

Erginler için; sayım sonuçlarına yüzdesiz Abbott formülü uygulanarak sonuçlara uygun istatiki analiz yapılır.

Larvalar için sağlam ve bulaşık fidan üzerinden sayım yapılarak yüzdesiz Abbott formülüne göre değerlendirilip sonuçlara uygun istatistiki analiz uygulanır.

Not: Böcek gelişme düzenleyicileri, mikrobiyal preparatlar ve Entegre Mücadele Programlarında kullanılmaya uygun, yan etkileri az olan veya olmayan preparatlar için, ilacın özelliğine ve etki şekline bağlı olarak Bakanlığın uygun görmesi halinde metotta gerekli değişiklikler yapılabilir.